

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci
žalobkyně: **A. A.**

státní příslušnost R. f.

zast. advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti
žalovanému:

Ministerstvo vnitra
Obor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2023, č. j. OAM-1170/ZA-ZA15-D07-PS-2023

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci, napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

1. Shora označeným rozhodnutím („napadené rozhodnutí“) byla žalobkyně zajištěna dle § 46a odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“) v přijímacím středisku Zastávka u Brna. Doba trvání zajištění byla stanovena do 5. 9. 2023 s možností dalšího prodloužení.

2. Žalobkyně do Evropské unie přicestovala dne 14. 9. 2021 na základě víza Polské republiky. Z Polska do České republiky přicestovala dne 23. 5. 2022. V protokolu k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 2. 3. 2023 sdělila, že do České republiky přicestovala za svým přítelem. Vízum České republiky nezískala, proto si opatřila vízum Polské republiky.
3. Žalobkyni bylo v České republice dne 3. 6. 2022 uděleno rozhodnutí o povinnosti vycestovat z území členských států Evropské unie podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky („zákon o pobytu cizinců“). Doba k vycestování byla stanovena na 20 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Žalobkyni byl vydán výjezdní příkaz s platností do 23. 6. 2022.
4. Dne 13. 6. 2022 podala žalobkyně žádost o mezinárodní ochranu. Rozhodnutím ze dne 19. 9. 2022, č.j. OAM-584/ZA-ZA10-D07-2022, žalovaný rozhodl o zastavení řízení o mezinárodní ochraně dle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je Polská republika. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala správní žalobu, které nebyl přiznán odkladný účinek. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 12. 2022, č. j. 16 Az 24/2022-40, bylo rozhodnutí zrušeno. O žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu bylo poté žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 26. 5. 2023, č. j. OAM-584/ZA-ZA10-D07-R2-2022, jímž žádost žalobkyně zamítl jako nepřípustnou dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť státem příslušným pro posouzení žádosti je Polská republika. Polská republika svou příslušnost k posouzení žádosti žalobkyně uznala. Proti tomuto rozhodnutí nebyla podána správní žaloba. Po ukončení správního řízení bylo žalobkyni do cestovního dokladu vylepeno výjezdní vízum s platností do 12. 7. 2023.
5. Dne 4. 8. 2023 se žalobkyně dostavila na služebnu Policie České republiky, kde jí bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie dle § 50a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyni byl vydán výjezdní příkaz s platností do 2. 9. 2023 a bylo jí uloženo zvláštní opatření za účelem vycestování dle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně se však dne 27. 8. 2023 dostavila do Pobytového střediska Zastávka u Brna k podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Následně byla žalobkyně napadeným rozhodnutím zajištěna.
6. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně pobývala v minulosti na území České republiky neoprávněně ve snaze odvrátit své přemístění do příslušného členského státu. Z jejího jednání bylo zřejmé, že neplní své zákonem uložené povinnosti a existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude opětovně mařit výkon správních rozhodnutí. Z jednání žalobkyně je zřejmé, že se nechce vrátit do Polska. V kontextu minulého pobytu žalobkyně na území České republiky měl žalovaný za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobkyně nebude respektovat rozhodnutí ve věci její žádosti o mezinárodní ochranu a bude se vyhýbat přemístění do příslušného státu.
7. Podle žalovaného zde nebyl rozumný předpoklad, že by žalobkyně své jednání změnila a respektovala zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by jí správní orgán uložil. Z těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo účinné. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobkyně svědčí nejen její vědomé nerespektování právního řádu České republiky i jí uložených povinností, ale také její zcela účelové jednání při neoprávněném pobytu na území České republiky.

II. Žaloba

8. Žalobkyně podala správní žalobu proti napadenému rozhodnutí z důvodu „nezákonnosti spočívající v nesprávném, resp. v žádném posouzení řešené otázky“ a z důvodu „nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného spočívající v nedostatku důvodů pro rozhodnutí vzniklého na základě vlastního uvážení žalovaného, které je vzhledem k účelovému výkladu zákonných norem, procesně i fakticky aktuálně nepřesné.“
9. Žalobkyně se dne 27. 8. 2023 dostavila do Pobytového střediska Zastávka u Brna, aby požádala o udělení mezinárodní ochrany. Dne 29. 8. 2023 žalovaný předal žalobkyni předvolání k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. S žalobkyní byla do té doby provedena pouze lékařská prohlídka, žádný jiný úkon nebyl učiněn. Převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany bylo naplánováno na 5. 9. 2023 v 10:30 hodin. Žalobkyně žalovanému oznámila, že je v tomto řízení zastoupena advokátkou a založila do správního spisu plnou moc. Dne 31. 8. 2023 v 10:38 hodin odeslala zástupkyně žalobkyně žalovanému své sdělení k řešení věci a navrhla další procesní postup. Žalovaný na sdělení právní zástupkyně žalobkyně do dne podání žaloby nereagoval. Ještě téhož dne v odpoledních hodinách doručil žalovaný pouze žalobkyni krátkou cestou napadené rozhodnutí, ve kterém upřesnil, že na 5. 9. 2023 v 14:00 hodin je naplánován přesun žalobkyně do Polska.
10. Žalobkyně si chtěla na postup žalovaného stěžovat, avšak byla pouze ujištěna o tom, že vše je podle práva a že do Polska odcestuje. Žalobkyně žalovaného upozornila, že napadené rozhodnutí obsahuje několik chyb, a že není určeno také právní zástupkyni žalobkyně. Žalovaný odebral žalobkyni napadené rozhodnutí a následně jí doručil krátkou cestou opravené rozhodnutí, které zaslal právní zástupkyni žalobkyně.
11. Žalobkyně se na území České republiky zdržuje legálně, do pobytového střediska Zastávka u Brna přicestovala také jako osoba legálně pobývajících na území České republiky. Žalobkyně je stále připravena sdělit žalovanému všechny skutečnosti, které ji donutily podat novou žádost o azyl na území České republiky, prostřednictvím svého účastnického výsledku, který s ní zatím nebyl učiněn. Takové právo žalobkyni nemůže být odebráno. Žalobkyně se považuje za občanku Republiky Degeštán. Nepovažuje se za občanku Ruské federace a s aktuálním jednáním Ruské federace ve věci válečného konfliktu s Ukrajinou se neztotožňuje, proto žádá o azyl.
12. Žalobkyně je sezdána s rezidentem Evropské unie. Její muž se zdržuje trvale na území České republiky. Manželé sdílí na území České republiky dlouhodobě společnou domácnost.
13. Žalobkyně požádala o přiznání odkladného účinku žalobě.

III. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou. Námitky žalobkyně jsou neopodstatněné a svou podstatou irelevantní. O žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu ze dne 27. 8. 2023 bylo rozhodnuto dne 5. 9. 2023 usnesením o zastavení řízení podle § 11c odst. 5 zákona o azylu a žalobkyně dne 5. 9. 2023 středisko v Zastávce opustila. Z úředního záznamu vyplývá, že ještě téhož dne letecky vycestovala do Turecka.
15. Žalobkyně brojí proti rozhodnutí o zajištění, dne 4. 9. 2023 však byla žalovanému doručena její žádost o prodloužení doby trvání zajištění v přijímacím středisku. Je zjevné, že žaloba je účelově podána a nekoresponduje s reálným stavem věci. Žalobkyně se domáhá zrušení zajištění, o jehož prodloužení zároveň žádá.
16. Žaloba neobsahuje argumentaci směřující proti napadenému rozhodnutí, ale polemizuje se samotnou realizovatelností přemístění žalobkyně do Polska. Ta však již byla řádně posouzena v předcházejícím správním řízení, jak je v napadeném rozhodnutí popsáno.

17. Žalobkyně rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o její prvotní žádosti o mezinárodní ochranu, žalobou u správního soudu nenapadla. Argumentaci směřující vůči tomuto rozhodnutí se snaží uplatnit ve zdejším řízení, předmětem posouzení je však rozhodnutí o zajištění. Není zřejmé, z jakého důvodu se žalobkyně zrušení zajištění domáhá.
18. Návrh na přiznání odkladného účinku žalobě je již zcela bezpředmětný, neboť žalobkyně již není zajištěna, odletěla z území Evropské unie do Turecka. Žalovaný dal proto soudu též na zvážení, zda není na místě řízení o žalobě zastavit z důvodu vymezeného v § 33 zákona o azylu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

19. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), v zákonné lhůtě (§ 46a odst. 7 zákona o azylu). Soud proto přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí. O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nařízení jednání nepožadovala a soud neshledal jeho konání nezbytným.
20. Předně je nutno uvést, že přestože žalobkyně ke dni rozhodování soudu o žalobě již není na území České republiky zajištěna, tato skutečnost soudnímu přezkumu nebrání. Žalobu proto nelze považovat za bezpředmětnou. Jak vyplývá z nálezu Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, a v něm podrobně odkazované judikatury Evropského soudu pro lidská práva, i v případech, kdy je detence cizince ukončena, musí být zajištěno jeho právo na přístup k soudu, včetně meritorního rozhodnutí. Postrádalo by smysl, jestliže by soudní kontrola detence byla možná pouze po dobu, po kterou účinky takového opatření trvají.
21. K rozporu (původně zákonem o pobytu cizinců upravené) nemožnosti soudního přezkumu rozhodnutí o zajištění pro účely vyhoštění s unijním právem (čl. 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, „návratová směrnice“) i ústavní pořádkem (čl. 6 a čl. 47 Listiny základních práv EU, čl. 5 odst. 4 a 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), se již předtím vyslovil rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 11. 2017, č. j. 6 Azs 320/2017-20. Obdobné závěry platí i pro přezkum zákonnosti rozhodnutí o zajištění cizince podle zákona o azylu, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, dále jen „přijímací směrnice“) či nařízení Dublin III.

IV. a) Rozsah přezkumu rozhodnutí o zajištění

22. Co se týká rozsahu soudního přezkumu, soud postupoval v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*. Z něho je nutno dovozovat, že správní soud je povinen při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění *neuplatní* pravidlo soudního přezkumu v *mezích uplatněných žalobních bodů* (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další

nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS). V uvedených intencích soud přistoupil k posouzení zákonnosti zajištění žalobkyně.

23. Právo na osobní svobodu je jedním z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Zásah veřejné moci do tohoto práva je podmíněn kritérii definovanými v čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“), čl. 8 Listiny, resp. ve vztahu k této věci zákonem o azylu, nařízením Dublin III (čl. 28) a směrnicí 2013/33/EU (čl. 8), ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv EU. S ohledem na význam chráněné hodnoty je přitom na místě úzký výklad takto definovaných kritérií (ve vztahu k zajištění dle nařízení Dublin III srov. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 15. 3. 2017, ve věci Al Chodor, C-528/15).
24. Stežejní podmínkou zákonnosti zajištění cizince je skutečnost, že zajištění sleduje konkrétní účel a že naplnění tohoto účelu je reálné. Dále musí existovat konkrétní zákonem stanovený důvod pro zajištění cizince. Zajištění musí být rovněž nezbytné (nepostačuje mírnější donucovací opatření) a přiměřené (z hlediska své délky). Přitom je nutné, aby správní orgány v průběhu zajištění s náležitou pečlivostí zkoumaly, zda důvody zajištění trvají.

IV. b) Přezkum v rozsahu žalobních bodů

25. Krajský soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost je považována za závažnou vadu rozhodnutí ve věci samé, ke které je v rámci soudního přezkumu přihlíženo i z úřední povinnosti. V souladu s ustálenou judikaturou lze rozhodnutí správního orgánu považovat za nepřezkoumatelné za předpokladu, že je vnitřně rozporuplné či nesrozumitelné, popř. není z jeho obsahu zřejmé, o čem a jak bylo rozhodováno. Rozhodnutí o zajištění musí obsahovat důvody, pro které bylo k tomuto postupu přistoupeno, a dále zejména úvahy týkající se jeho nezbytnosti a přiměřenosti délky zajištění. Napadené rozhodnutí není vadou nepřezkoumatelnosti zatíženo. Žalovaný nezbytnost zajištění žalobkyně odůvodnil a délku zajištění určil s ohledem na její naplánované přemístění do Polska (celková doba zajištění žalobkyně činila 5 dnů).
26. Žalobní argumentace z velké části směřuje proti rozhodnutí a jemu předcházejícímu postupu žalovaného ve věci opakované žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu. Řízení o této žádosti bylo dle § 11c odst. 5 zákona o azylu zastaveno usnesením žalovaného ze dne 29. 8. 2023, č. j. OAM-1170/ZA-ZA15-D07-D2023. Toto rozhodnutí a ani řízení tomuto rozhodnutí předcházející však není předmětem řízení o této žalobě. Tím je pouze přezkum napadeného rozhodnutí, které je dle § 46a odst. 6 zákona o azylu prvním úkonem v řízení. Proto se soud námitkami žalobkyně mířícími mimo rozsah přezkumu vymezený žalobou napadeným rozhodnutím nemohl zabývat.
27. Pokud žalobkyně v žalobě sděluje, že se na území České republiky zdržuje legálně, tato skutečnost ze správního spisu nevyplývá. Žalobkyni nebylo v minulosti nikdy uděleno oprávnění k pobytu na území České republiky. Naopak bylo opakovaně vydáno rozhodnutí o její povinnosti vycestovat, a to poprvé dne 3. 6. 2022 a podruhé dne 4. 8. 2023. Žalobkyně se na území České republiky neoprávněně zdržovala od svého vstupu dne 23. 5. 2022 do 3. 6. 2022, kdy jí byl udělen výjezdní příkaz a dále od 12. 7. 2023, kdy skončila platnost jejího výjezdního víza, do 4. 8. 2023, kdy se dobrovolně dostavila na policii České republiky. Zde jí byl výjezdní příkaz opětovně udělen.

IV. c) Přezkum zákonnosti zajištění

28. Žalobkyně byla zajištěna dle § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení je cizinec zajištěn *nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření* a jestliže *bude přemístěn do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie* a zároveň *existuje-li vážné nebezpečí útěku, zejména pokud se již v minulosti vyhnul provedení přemístění, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání*.
29. Pokud jde o naplnění účelu zajištění žalobkyně, dne 26. 5. 2023 vydal žalovaný rozhodnutí, kterým byla jako odpovědný členský stát pro posouzení žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany určena Polská republika. Polská republika svou příslušnost k posouzení žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu uznala. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 26. 6. 2023. Z napadeného rozhodnutí plyne, že dne 29. 8. 2023 bylo oznámeno příslušným orgánům Polské republiky přemístění žalobkyně, které bylo naplánováno na 5. 9. 2023 v 14:00 hodin. Soud proto shledal, že naplnění účelu zajištění, tj. přesun žalobkyně do Polska za účelem řízení o její žádosti o mezinárodní ochranu, bylo v řešené věci reálné.
30. Soud se dále zabýval tím, zda zajištění žalobkyně bylo skutečně nezbytné. Žalobkyně pobývá na území České republiky od svého příjezdu dne 23. 5. 2022 bez pobytového oprávnění. O příslušnosti Polské republiky k vyřízení žádosti žalobkyně udělení o mezinárodní ochrany bylo pravomocně rozhodnuto. Dvakrát bylo rozhodnuto o povinnosti žalobkyně vycestovat. Žalobkyně však území České republiky neopustila, namísto toho opakovaně požádala o mezinárodní ochranu.
31. Podle žalovaného bylo z jednání žalobkyně je zřejmé, že se žalobkyně nechce přesunout do Polska. Žalobkyně dle žalovaného vědomě nerespektovala právní řád České republiky a při neoprávněném pobytu na území České republiky jednala zcela účelově. Z toho žalovaný dovodil, že existují oprávněné důvody se domnívat, že dotyčná nebude respektovat rozhodnutí ve věci její žádosti o mezinárodní ochranu a bude se vyhýbat přemístění do příslušného státu. Žalobkyně proti této úvaze žalovaného nevznesla žádnou protiargumentaci.
32. Soud se ztotožnil s žalovaným v tom, že uložení zvláštních opatření nebylo v případě žalobkyně na místě. Zvláštními opatřeními podle § 47 odst. 1 zákona o azylu se (bez ohledu na důvod zajištění) rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Povaha obou zvláštních opatření osobní svobodu cizince neomezuje, a proto je-li důvodná hrozba jeho útěku či skrývání, jejich uložení zpravidla na místě nebude.
33. K aplikaci těchto ustanovení, jimiž je do zákona o azylu transponován čl. 8 odst. 4 přijímací směrnice, se vyslovil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 – 48, v němž uvedl, že „(p)okud jsou ... splněny všechny podmínky pro aplikaci důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (tj. na základě objektivních okolností spočívajících zejména v předchozím jednání cizince existují oprávněné důvody se domnívat, že podání žádosti bylo pouze účelové), je třeba tyto okolnosti zvažovat i při posouzení podmínek účinnosti zvláštních opatření. (...) Přitom nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Zvláštní opatření lze proto považovat za účinná, pokud lze jimi dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky - bez fyzického zajištění žadatele. (...) V této souvislosti lze přiměřeně odkázat také na závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyslovené v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016–38, č. 3559/2017 Sb. NSS, podle kterého

„(m)ožnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění“. (...)

34. Podle naposled odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu je při zvažování zvláštních opatření na místě zohlednit pobytovou historii žadatele, včetně případného maření předchozích rozhodnutí (v tam řešené věci o správním vyhoštění). *„Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Vždy však bude třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince (srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 Azs 20/2016–38, odst. 36 a 37)“*. Obdobný přístup je na místě i v případě zajištění podle § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, které má zabránit útěku či skrývání cizince před jeho přemístěním do jiného členského státu EU.
35. Při posouzení nezbytnosti zajištění žalobkyně bylo nutno zohlednit pobytovou historii žalobkyně jakožto žadatelky o mezinárodní ochranu. Po příjezdu žalobkyně na území České republiky byl žalobkyni policií udělen výjezdní příkaz platný do 23. 6. 2022. Ještě před uplynutím jeho platnosti žalobkyně podala dne 13. 6. 2022 žádost o mezinárodní ochranu. Po vydání rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o nepříslušnosti České republiky a příslušnosti Polské republiky, bylo žalobkyni vydáno žalovaným výjezdní vízum do 12. 7. 2023. Po uplynutí platnosti tohoto víza se žalobkyně dne 4. 8. 2023 dostavila na služebnu Policie České republiky, kde jí byl udělen výjezdní příkaz s platností do 2. 9. 2023. Povinnosti vycestovat pak žalobkyně opět chtěla předejít tím, že se dne 27. 8. 2023 dostavila do Pobytového střediska Zastávka u Brna a podala opakovanou žádost o mezinárodní ochranu.
36. Přestože se žalobkyně před podáním opakované žádosti o mezinárodní ochranu neskrývala či nesnažila uprchnout, byla si vědoma toho, že Česká republika není k posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu příslušná. A s touto skutečností zjevně byla i srozuměna, pokud se proti konečnému rozhodnutí žalovaného o určení Polské republiky jako příslušného státu nebránila. Podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu je pak za dané situace i podle soudu nutno považovat za procesní strategii směřující jen a pouze k dalšímu prodloužení pobytu žalobkyně na území České republiky. Česká republika není příslušná k tomu, aby důvody žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu posoudila. Žalobkyně tuto skutečnost nebyla ochotna akceptovat, a proto žalovaný postupoval správně, pokud žalobkyni na několik dní zajistil, do doby již naplánovaného a domluveného přesunu do Polska. S ohledem na jednání žalobkyně bylo nutno zabezpečit, že k tomuto přesunu z České republiky skutečně dojde. Uložení zvláštních opatření by mohlo naplnění účelu zajištění zmařit.
37. S ohledem na skutkové okolnosti věci se tedy soud se závěrem žalovaného o naplnění podmínky nezbytnosti zajištění žalobkyně ztotožnil. Žalobkyně pobývala na území České republiky neoprávněně a z jejího jednání bylo zřejmé, že se do Polska vrátit nechce a že chce pobývat v České republice. Z její snahy o prodloužení pobytu na území České republiky [viz též její žádost o prodloužení (!) zajištění, založená ve správním spise] bylo i podle soudu na místě důvodně usuzovat na to, že by pravomocné rozhodnutí o přemístění do Polska nerespektovala. Takový úmysl byl tedy z jejího jednání zřejmý. Ostatně reálným projevem tohoto úmyslu bylo dobrovolné vycestování žalobkyně ze států EU v den, kdy mělo k jejímu domluvenému přemístění do Polska dojít.

38. Zajištění žalobkyně bylo možné akceptovat i s vědomím skutečnosti, že žalobkyni předtím bylo Policií ČR uloženo zvláštní opatření zdržovat se v místě bydliště, kde sdílela společnou domácnost se svým manželem (Karlovy Vary). Toto opatření bylo přijato ještě před její opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany, které s ohledem na průběh jejího pobytu již bylo nutno vyhodnotit jako postup směřující pouze k dalšímu oddálení jejího přemístění do Polska.
39. Soud nemohl v tomto případě aplikovat § 33 zákona o azylu, jak navrhoval žalovaný. Tento procesní postup (zastavení řízení soudem z několika taxativně vymezených důvodů) lze vztáhnout pouze na řízení o přezkumu ve věci mezinárodní ochrany jako takové, nikoli na řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

40. Krajský soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
41. O návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud nerozhodoval, neboť takový institut se v případě přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince neuplatní. Úkolem soudu v tomto typu řízení je posoudit zákonnost zajištění a tu buď potvrdit nebo zajištění (rozhodnutí o zajištění) zrušit. Stanovené lhůty pro rozhodnutí soudu (7 pracovních dní ode dne doručení správního spisu soudu) zaručují, že soudní přezkum proběhne rychle, tj. dříve, než je soud povinen o návrhu na odkladný účinek žaloby rozhodnout (srov. § 73 odst. 4 s. ř. s.). V době rozhodnutí soudu nadto již žalobkyně zajištěna nebyla.
42. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 27. září 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně